

Životní prostředí

- jedno z témat pro ICT v územní veřejné správě

Jaroslav Šolc

ICT, eGovernment a životní prostředí

❑ Co je eGovernment?

- EU: „eGovernment zahrnuje využití ICT ve veřejné správě v kombinaci s organizačními změnami a novými dovednostmi za účelem zlepšovat poskytované služby, rozvíjet demokratické procesy a posílit podporu veřejným politikám“
- Tedy nikoliv pouze „elektronické úřadování“

❑ ICT pro výkon samosprávných činností (obce, kraje)

- Správa území, správa majetku, územní plánování, doprava, životní prostředí, sociální a zdravotní péče, vzdělávání aj.
- Integrovaný přístup, mapování, modelování, monitoring, využití datových skladů, řízení
- Sdílení informací a komunikace

Proč životní prostředí? Proč informace?

□ **Téma ŽP a udržitelný rozvoj**

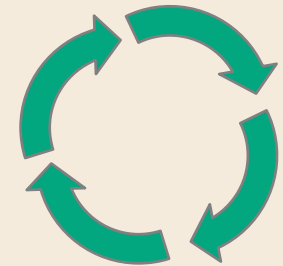
- jedna z tematických politik územní samosprávy
- integrovaný přístup k rozvoji města/obce/kraje
- kvalita života a spokojenost občanů
- ekonomické zájmy (např. turistika, energetika)
- téma napříč politickým spektrem

□ **Informace pro**

- veřejnost
- vedení města
- odborníky
- další užití (osvěta, propagace)

□ **Reporting:** poznání a komunikace problému
= půlka řešení

□ **Řešení:** nutný inovativní přístup = bez ICT to nejde

ANALÝZA
KONCEPCE
PLÁN - projekty
REALIZACE
HODNOCENÍ

Informace & reporting

Další důvody zpracování informací o ŽP

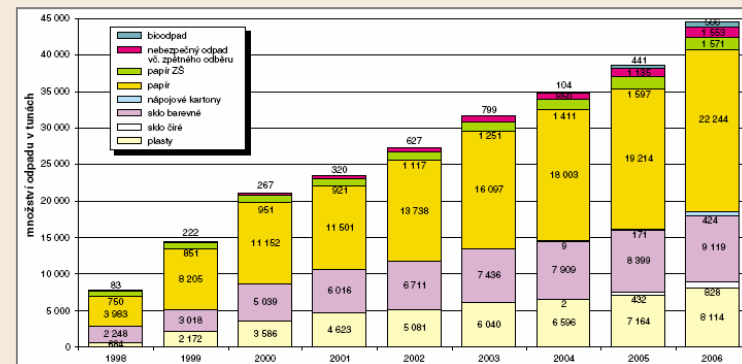
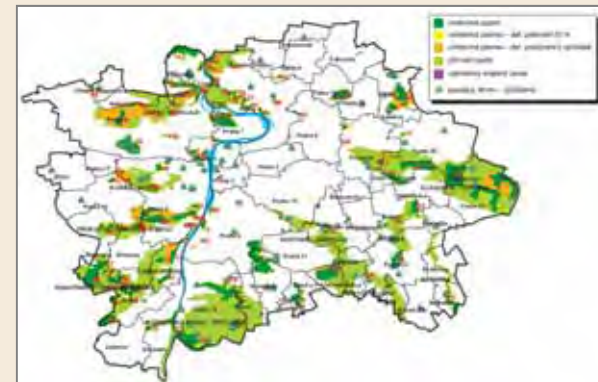
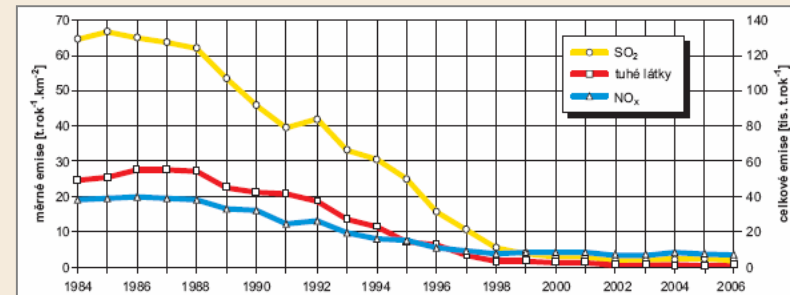
- ❑ **Vizitka samosprávy**
  - Přístup k ochraně ŽP, udržitelnému rozvoji
- ❑ **Řízení a rozvoj na základě kvalitních podkladů**
  - Vyvážený koncepční přístup
  - Strategický plán, ÚAP/ÚP, IPRM, oborové koncepce (ovzduší, odpady, ochrana přírody, EVVO ...), programové prohlášení Rady
- ❑ **Otevřenost a participace**
  - Transparentní a otevřená veřejná správa, působení na občany
  - Problémy? Co vidíme my, co občané? Co pro zlepšení? Čím se pochlubit?
- ❑ **Hodnocení vývoje, srovnání s jinými**
  - Jsme aktivní a něco se postupně daří!
  - My a ostatní - jak jsme na tom? Indikátory, trendy
- ❑ **Dobrovolné nástroje**
  - Místní Agenda 21, certifikace (ISO 14000, EMAS), EVVO
- ❑ **Legislativa**
  - Právo na informace, Stavební zákon – ÚAP, EIA
- ❑ **Finance**
  - Partnerství, turistika, energetika
  - Lepší přístup k dotacím

Jsou i pozitivní informace

Vědí představitelé města i občané, že ... ?

- ❑ **Ovzduší**
  - Snížení emisí některých látek
- ❑ **Voda**
  - Kvalitní zásobování pitnou vodou
  - Čištění odpadních vod
- ❑ **Ochrana přírody a krajiny, zeleň**
  - Chráněná území
  - Parky, lesy, městská zeleň
- ❑ **Odpady**
  - Třídění odpadu, sběrné dvory
- ❑ **Hluk**
  - Akční plán, opatření
- ❑ **Energetika**
  - Úspory energií, OZE

Jak na to?

- ❑ **Co je „životní prostředí“ ? (rozsah problematiky)**
  - tradiční složky ŽP (ovzduší, voda, krajina..)
  - trvale udržitelný rozvoj (ŽP, ekonomika, sociální)
  - vliv-stav-odezva (PSR, DPSIR)
  - Nová témata – udržitelná energetika, ochrana klimatu
- ❑ **Kde vzít data?**
  - Město/obec, kraj, stát
  - z agend, evidencí, průzkumů a projektů
- ❑ **Jak je prezentovat?**
  - různé cílové skupiny, základní x detailní informace
  - čísla, texty, grafy, mapy, indikátory
- ❑ **Jakými komunikačními kanály?**
  - internet, tištěné publikace, letáky, periodika města
- ❑ **Technologie - informační systémy, sdílená data?**
  - městský GIS, data o území, jiné databáze
  - eGovernment, eParticipace
- ❑ **Kdo to zajistí, jak to zaplatit?**

Ale také souvisí:

- **Zdravý životní styl**
- **Udržitelná energetika, ochrana klimatu**

Aktivní města a obce

Informace o ŽP – příklady

- Praha - Informační systém o ŽP, souhrnné zprávy o ŽP – ročenky (od r. 1989), Atlas ŽP, web ENVIS ... (viz dále)
- Brno – ročenka 2006 – 2007
- Ústí nad Labem – ročenka 2008
- Karlovy Vary – zpráva o stavu ŽP 2008
- Kladno - ročenka 2005, ocenění EU, Liveable Communities
- Ostrava – Atlas ŽP
- Vsetín – zapojení do projektu C2ENET (se SMO ČR)
- Svitavy, Vrchlabí, Dubí – zpráva o stavu ŽP, metodika TIMUR
- Chrudim – MA21, EMAS, Zdravé město, Liveable Commun.

Partnerské sítě,
podpora

•TIMUR

•NSZM

•MA21 v Cenia

Aktivní kraje

Informace o ŽP – příklady

- Ústecký kraj – Ročenka ŽP 2008, Strategie udržitelného rozvoje 2006-2020
- Moravskoslezský kraj – Stav ŽP v MSK
- Liberecký kraj – Atlas ŽP
- Stav ŽP v krajích ČR – publikace CENIA (srovnání všech krajů)
- Tematické mapy ŽP - součást mapových služeb (téměř všechny kraje, různé tematické mapy)

- ❑ **Dlouhodobý systematický přístup k práci s informacemi o ŽP**
- ❑ **Informační systém o ŽP (IOŽIP) - od r. 1985**
  - **CÍLE:** podpora rozhodování, přístup k environmentálním informacím pro všechny, zvyšování povědomí
  - **UŽIVATELÉ:** správa města, experti, veřejnost, zahraničí
  - **VĚCNÉ ZAMĚŘENÍ:** komplexní – všechny složky ŽP, ovlivňující faktory, nástroje ochrany prostředí
  - **VÝSTUPY:** webové stránky (ENVIS, Atlas ŽP, Premis ...), zprávy - ročenky vydávané od r. 1989 (CZ,EN), CD/DVD
  - **METODY:** Sběr a zpracování dat, produkce a správa výstupů, využití informačních technologií (internet, GIS, databáze, modelování)
- ❑ **Vývoj a zkušenosti**
  - Metodika, zpracování dat, ICT, organizace/spolupráce, prezentace, mezinárodní spolupráce

Složky ŽP, ekonomika, energetika, doprava, populace a zdraví, nástroje...

OVZDUŠÍ

VODA

KRAJINA

ODPADY

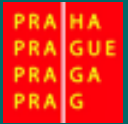

HLUK

DODATKY

Praha – ukázky výstupů

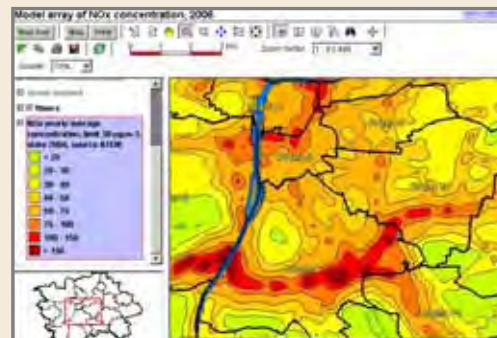
- ❑ Publikace – ročenka ...
- ❑ CD/DVD
- ❑ Web ENVIS*
- ❑ Atlas ŽP/GIS
- ❑ PREMIS, Envis4
- ❑ Modelové výpočty (ovzduší, hluk)
- ❑ Databáze, evidence

Nová koncepce IOŽIP: Portál ŽP

•Centrální datový sklad, Mapový portál, webové služby, redakce, obsah tvořený uživateli ...

<http://envis.praha-mesto.cz>

Spolupráce a inspirace (ČR i EU)

- ❑ **ČR:** asociace, zdroje dat /IS, metodiky, NNO, školy
  - SMO ČR, AK ČR, CENIA (reporting ŽP ČR), CAGI, TIMUR, ÚEP, UK (COŽP)
- ❑ **EU:** EUROCITIES Environment Forum
  - Účast v projektech
    - CEROI – UNEP, GRID - Arendal
    - EU: INTERACT, HEAVEN (IST FP5)
    - Intelcities, CITEAIR, AIR4EU, Urban Atlas ...
  - Srovnávací studie (benchmarking)
    - Urban Ecosystems Europe - indikátory
  - Soutěž European Green Capital Award (2008)
    - metodika: 10 oblastí, indikátory, opatření
  - Konference Towards eEnvironment (2009)
  - EU Sustainable Energy Week – Smart Cities
- ❑ **Inspirace:** Analýza + Koncepce IOŽIP
- ❑ **Výzvy:** Další ročníky soutěže EGCA , Pakt primátorů, Green City Index

Přemýšlejme společně!

❑ Město/kraj - něco již děláme, chceme zkusit víc?

- MA21, koncepce, projekty, informace...

❑ Jaké máme cíle?

- ŽP je téma pro nás? Odvážně / opatrně?
- Jednoduchý nebo komplexní přístup (IS)?

❑ Jak využít existující data, systémy, technologie?

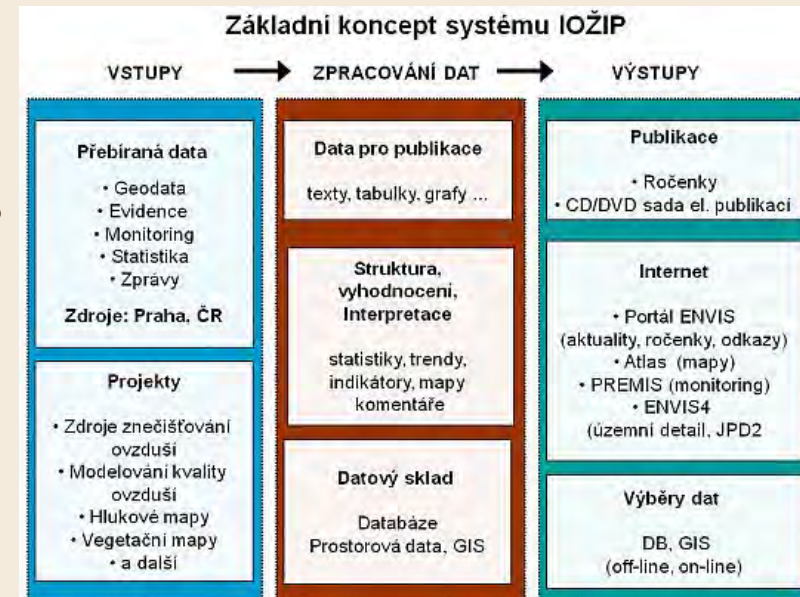
- Data a systémy vlastní/ORP/kraj/stát
- Využít co máme + technologická centra
- On-line a názorně (GIS/mapy, indikátory)

❑ Kdo?

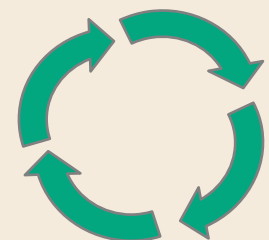
- Politické zadání, kompetence (ŽP, rozvoj, IT)
- Úřad - pověřená osoba/útvár, součinnost
- Pomůže ten kdo má již zkušenosti

❑ Finance?

- Fondy EU, grantové programy (MŽP, SFŽP), partnerství/sponzoring, společné projekty, ... minimalizovat nároky na vlastní rozpočet

ANALÝZA
KONCEPCE
PLÁN - projekty
REALIZACE
HODNOCENÍ

**Děkuji za pozornost !
Diskuse?**

Jaroslav Šolc
jaroslav.solc@siks.cz
+420 724112525

